

57 Sed: An. quocumque donatarius decedat sine acceptatione, ipsius heredes possint acceptare predictam donationem, vel econverso, decedente donatore ante acceptationem donatarii, an donatarius possit acceptare postea donationem, inuitis & reclamantibus heredibus donatoris, dubium est: De quo videndi sunt Alciat. in d. c. cum contingat, n. 112. & Greg. Lop. in d. l. 4. tit. 2. part. 5. gl. magn. ad si. vbi tenent, in utroque casu non posse fieri acceptationem: & alios Dd. allegant: tenent etiam alij Dd. relati per Cou. in d. Rubr. de testam. in d. 3. p. d. n. 13. col. antepen. & penult. & si. illius n. vbi ipse tenet contrarium, eo casu, quo notarius stipulatus est, & acceptauit donationem nomine absentis, quo casu limitauit ipse Cou. secundam opinionem principalem supra positam in materia donationis absentis factae.

58 Vt etiam addendum est, quod si donatarius sit presentis tempore donationis, non requiritur acceptatio, licet melius sit & securius, quod tunc etiam acceptetur donatio, secundum Montero vbi supra. & melius Couar. d. n. 13. in 3. parte repet. Rubric. de testam. vbi plures Doctores id tenentes allegat, & dicit communem, & iuramentum operatur praesentiam donatarii, secundum Roland. a Valle conf. 19. n. 33. & 34. lib. 1. & an in dubio praesumatur praesentia donatarii, licet non fuerit aliquid dictum de praesentia ipsius, videndus est Boerius de off. 333. n. 3.

59 Adde vltimo in proposito, quod tradit Auendan. 2. p. vt. c. 1. prator. n. 2. vbi dicit esse communem opinionem, quod ad validitatem donationis vel privilegij sola scientia donatarii sufficit, & ibi refert plures casus, in quibus tacita praesumitur scientia & acceptatio, sequitur Rol. a Valle vbi supra, proxime eum retuli, vbi etiam refert, quomodo praesumitur scientia & Theflaur. d. l. dec. 70. n. 12. * quae communis opinio debet intelligi, vt procedat, quoad validitatem tantum donationis, non vero quoad irrevocabilitatem ipsius: nam ad hoc requiritur acceptatio donatarii, vt supra dictum est, sed cogita super hoc vltimo, quia Rol. vbi supra, dicit, quod scientia operatur ratificationem, re tamen maturius considerata tenendum est, quod praedixi, quia opinio contra Roland. vera non videtur. Adde, quod Menchac. lib. 2. controuers. c. 15. n. 8. inquit, quod licet donatio absentis facta valeat, intelligitur tamen, dummodo donans donatario id notu fecerit per se, vel per alium, nec sufficeret, vt donatarius aliunde huius rei notitiam haberet, etiam si eam acceptaret, dices, quod ita firmat esse communem opinionem Corneus conf. 73. elegant. n. 7. li. 3. Corneus tamen ibi tantum dicit, quod gl. & Dd. communiter omnes volunt, nequaquam contrahi posse donationem inter absentes, nisi mediante notio vel epistola. Sed quod non sufficiat, quod donatarius aliunde huius rei notitiam habeat, etiam si eam acceptaret, nec Corneus hoc dicit, nec verum puto, existimans, donationem absentis factam acceptatione sequuta ante reuocationem irrevocabilem fieri, quomodocumque notitia donationis habeatur per suprad. maxime attendenda d. l. Regia, quae omnia sunt menti tenenda, quia sunt quotidiana in practica, & hac ratione, & quia dependentia sunt ab his, quae pro intelligentia nostri text. adducta sunt, examinaui hic & posui. * Si tamen tempore factae donationis vterque donans & donatarius esset in ciuitate eadem & eodem die, & coram eisdem testibus alter alteri donationem fecisset, valeret donatio etiam absque gratificatione, per ea, quae in simili tenuit Bellonus conf. 9. num. 14. & 16. quem refert, & in terminis ita tenet Theflaurus vbi supra, n. 12. dicens, quod hac conjectura attendita ita nouissime censuit Senatus in causa magna 1587. 15. Nouembris.

Vltimo in materia donationis non acceptatae, An 60. donatio facta alicui, ita vt post certum tempus acquiratur Ecclesiae, vel alteri pro loco, vel causa, possit reuocari a solo donatore, antequam ab Ecclesia, vel pro loco acceptetur, videndus est Bart. in l. qui Roma, §. Flavius Hermes. n. 1. ff. de verb. obligat. & Roder. Suar. vbi supra in d. 9. p. inc. & Anton. Gomez. in l. 40. Taur. n. 9. & seq. & Didac. Perez. in l. 3. tit. 8. l. 1. ordi. col. 10. 6. & seq. Cou. l. 1. quarar. resol. c. 14. n. 7. & quia ipsi copiose, & late id examinant, ego omitto. Etiam ipse & alij aduocati huius ciuitatis consulimus in hoc puncto & artic. contra Bart. vbi supra, cum communi & veriore opinione.

Penultimo circa est expositionem horum verborum huius text. quae nunc examinamus, est aduertendum, quod ad hoc, vt text. iste locum habeat, requiritur, quod filia vel filius renuntians superuiuat ei, vel eis, quorum hereditates & legitimas renuntiat: nam praedicta renuntiatio hanc tacitam habet conditionem, scilicet, si renuntians delata fuerit illorum hereditas, alius secus: Vnde renuntians decederet viuo patre, vel matre, quorum hereditates renuntiauit, renuntiatio haec est nullius momenti, & non nocet nepotibus ex filia renuntiate, licet sint heredes matris, quia ipsi hoc casu admittuntur non tanquam heredes matris, sed ex persona propria: & si non sunt descendentis renuntiantis, multo minus nocet d. renuntiatio alijs fratribus, imo ea non obstat omnes filij equaliter succedunt in bonis parentum, praeterquam si parentes disposuerint de tertio, & quinto, quod possumus: Nam haec tacita conditio, quae inest renuntiationi, scilicet, si delata fuerit hereditas, ita impedit ortu & natiuitate actionis, sicut expressa, iuxta gl. vulgarem & communiter approbatam in l. si quia, verb. male petitur, ff. de pactis, praeterea conditio debet impleri in specifica forma, vt in l. Manius, & in l. qui heredi, ff. de cond. & demonstr. & iuramentum fortitur naturam contractus siue actus super quo interponitur, & habeat eandem conditionem, vt in l. final. cum similib. C. de non num. pecun. Ergo cum supra dicta conditio non fuerit adimpleta, scilicet, quod hereditas fuerit delata renuntianti, quia ipse praemortuus est, & nulla sit hereditas uiuentis, vt in l. qui superstitis, ff. de acquir. hereditat. nec pater in vita teneatur assignare filio legitimam, vt supra est dictum, & confensus patris nihil operetur hoc casu, quia in eo etiam subintelligitur dicta tacita conditio, si hereditas renuntiantis deferatur renuntianti, consequens est, vt huiusmodi renuntiatio sit nullius momenti: & licet Romanus in d. l. qui superstitis, & Decius & nonnulli alij velint tenere contrarium, tamen praecedens opinio verior & magis communis est & tenenda meo iudicio in iudicando & consulendo, vt pluribus allegatis tradit Couar. in praesenti in 3. part. §. 2. n. 4. eandem etiam pluribus Doctoribus relatis testatur communem Tellus Fernand. in l. 6. Taur. n. 61. vnde menti tenenda est declaratio ad nostrum text. quis contingibilis est.

Vltimo circa haec verba, patri factu, huius text. est videnda optima quest. decisa per Nicolaum Boeriu dec. 184. per totu, scilicet, quando filia dote contenta renuntiat vniuersa hereditate in matris in fauore patris tantum, vel patris & suorum heredum, an si iste pater habeat alios filios, fratres & sorores renuntiantis, item & alios filios ex alio & secundo vel tertio matrimonio, vtrum haec hereditas renuntiat, mortuo patre diuidatur inter filios vtriusque matrimonij, vel solum pertineat ad fratres & sorores filij renuntiantis ex vno eodemque matrimonio, & non ad ceteros alterius matrimonij? videndus est ipse Boer. quia refert in hoc diuersas opiniones Doctorum, & secundum quam fuerit iudicatum in Senatu Neapolitano.

- 1 Text. hic procedit etiam in filia minore 25. annorum, maiori tamen 12. annorum.
- 2 Certioratio non requiritur minori facienda in casu huius text.
- 3 Text. hic procedit non tantum in filio emancipato, sed etiam in constituta in patrum potestate.
- 4 Text. hic procedit etiam in filio ob aliquam causam renuntiantem cum iuramento hereditati parentis.
- 5 Pater in vita non compellitur filio assignare legitimam.
- 6 Pater volens bene potest filio in vita assignare legitimam.
- 7 Legitima filio in vita patris assignata & tradita, an crescentibus postea facultatibus patris possit filius petere supplementum & incrementum sua legitima, & quid econverso: & n. seqq.
- 8 Legitima consideratur attentis bonis, quae sunt tempore mortis defuncti, non vero ante.
- 9 Text. in l. si quando, §. 1. & 2. C. de inoff. testam. declaratur.
- 10 Legitima excessus recepta per filium in vita patris, diminituta postea facultatibus patris, poterit repeti ab ipso filio.
- 11 Filius in casu huius text. excluditur a petitione supplementi & incrementi sua legitima, auclis postea facultatibus patris, & per contrarium diminituta facultatibus, non poterit ab eo repeti excessus.
- 12 Filius, qui in vita patris non recepit integram legitimam, potest postea auclis facultatibus, residuum petere.
- 13 Filius qui in vita patris coacti per statum, recepit legitimam pro condemnatione delicti soluenda, an etiam auclis postea facultatibus patris possit aliquid aliud consequi.
- 14 Si acta sunt stricti iuris & non sunt extendenda in praedictum filiorum, sed ino interpretanda, vt quam minime laedant ius commune.

A Filia. In hoc verbo, a filia, est aduertendum, quod procedit decisio haec, etiam si filia sit minor 25. annis, maior tamen 12. annis vt probatur in authent. Sacramenta puberum, iam supra late declarata, estque communis opinio secundum Couar. in praesenti 3. parte reliction. §. 1. nu. 3. vbi plures Doctores allegat.

Sed: An procedat in filia impubere doli tamen capace? videnda sunt, quae late diximus in d. authent. sacramenta puberum, n. 117. & ad ibi per me dicta me remitto.

Vbi etiam late examinauimus in n. 113. & seqq. An minor curans debeat certiorari: de quo in specie huius text. Couar. hic nu. 4. tenet cum Guido Papa & Guillem. Bened. non requiri certiorationem iuris ciuili improbantis hoc pactum.

Qui n. 5. tenet, etiam text. hunc procedere in filia non tantum emancipata, sed etiam in constituta in patris potestate.

Sed & text. hic non solum procedit in filia renuntiante dote contenta, sed etiam in filio masculino, vel causa litis aut donationis propter nuptias, vel alia ratione recipiente aliquid & renuntiante paternae hereditati cum iuramento, & ita nos in hoc capite indifferenter loquuti sumus tam in filia, quam in filio renuntiantibus, & haec est communis omnium doctrina in praesenti.

Sed est hic examinandus articulus satis difficilis in iure, in quo Doctores sibi ipsis valde contradicunt: Nam habemus, quod licet pater in vita non compelleretur filio assignare legitimam, vt in l. si impubere, ff. de collatione bonorum, & est communis opinio secundum Imol. & Alex. in l. lex Cornelia, ff. de

vulgar. & pupill. Fabian. in authent. nouissima, in 7. quass. C. de inoff. testam.

Tamen volens pater bene potest filio, etiam volenti assignare & tradere in vita legitimam, vt probat text. in l. si pater, ff. si quis a parent. fuer. manumiss. & in l. cum quo de peculio, §. fin. ff. ad l. Falcid. & est communis opinio secundum Tellum Fernand. in l. 23. Taur. n. 11. de quo ultra ipsam videndus est late Iaf. in lectura l. frater a fratre, n. 44. in 5. col. illius, n. in 7. limitatione, & in repet. nu. 43. ad fin. ff. de condit. indeb. & Roderic. Suarez, vbi supra, n. 3. ad fin.

Sed est tunc dubium, si assignata huiusmodi legitima in vita, & filio tradita, postea facultates patris augeantur: An filius possit petere supplementum sua legitime in eis? Et quod non possit, nec etiam per contrarium diminuatur legitima sibi assignata, si facultates patris decreuerint, tenet Iaf. ob. Butric. primus omnium, & magister Bart. in l. pactum, C. de collat. in vers. modo quaro, argumento text. in l. pen. C. de solut. vbi probatur, quod si fundus datus in solutum pro debito, industria & opera creditoris melior factus sit, debitor nihil ex hac melioratione potest petere, sicut & conuerso creditor conueniri non potest, si deterior factus esset: Insuper inquit Iacob. Butr. quod in nostro casu filius non excluditur virtute pacti de non succedendo, quia hoc reprobatum est a iure ciuili, sed ex vi perceptionis patris, quae sibi competebar, vnde si postea facultates patris auctae sint non poterit petere supplementum, quia recepit quod suum erat, & ex solutione eius, quod sibi debetur, excluditur, & non ex vi pacti de non succedendo, & ibi addit aliam rationem. Et ita inuenio, quod hanc opin. Iacob. Butr. testantur communem in proprio loco Roman. col. 6. & Georgius Natta in praesenti, col. 2. & Roder. Suar. in l. quoniam in prioribus, in 4. limitatione ad l. Regiam, nu. 4. fol. 132. C. de inoff. testam. quem referens hanc dicit communem Couar. in praesenti in 3. part. §. 1. n. 2. communem etiam testantur Ant. Gom. in l. 12. Taur. nu. 4. & Menchac. plures allegans de success. creat. §. 10. num. 291. hanc etiam communem & magis communem plurimos Dd. referens, veram & tenendam dicit, & probat nouissime Tellus Fernand. in d. l. 22. Taur. n. 16. ultra quos omnes hanc dicit communem Iof. Crot. a nemine allegatus in repet. d. l. frater a fratre, n. 17. ff. de condit. indeb. hanc testatur communem, & magis communem videri omnium postremus Caspar Baeca in tract. quem fecit de non meliorand. ratione dot. filiabus, c. 5. nu. 30. vbi n. seqq. eam tenet cum modificatione quadam, & loquitur ipse in filia dotata competenter, eandem etiam opinionem nouissime dicit comunem cum Rom. Curt. & Boerio dec. 6. Io. Bapt. in suo arario commun. opin. lit. F. n. 166. fol. 74.

Sed meo iudicio contraria opinio est verior & tenenda, imo quod filius possit postea petere legitimam & eius supplementum in bonis postea auclis, & hoc duobus praecipue fundamentis omissis alijs.

Primo, quia legitima consideratur attentis bonis, quae sunt tempore mortis patris, & non ante, vt in l. cum queritur, C. de inoff. test. & in l. 3. & 7. tit. 6. lib. 5. Noua Recopil. Reg. quae leges licet loquantur in melioratione tertij & quinti, tamen id est in legitima, cum filium inter liberos sit legitima, quia extraneo relinqui non potest, vt in l. 11. d. tit. 6. lib. 5. vnde non potest filius, etiam si tempore assignationis legitima in vita patris sibi facta recipiat suam legitimam competentem & integram, at tunc valore bonorum patris illo tempore, renuntiare ius futurum, hoc est, quod postea augetur, quia est pactum de futura successione quod iure ciuili est improbatum, & hoc fundamento responderetur fundamentis contrariae partis, item per illud etiam